

हवामान आधारित कृषि सल्ला
ग्रामीण कृषि मौसम सेवा, जिल्हा कृषि हवामान केंद्र,
कृषि विज्ञान केंद्र, मोहोळ, सोलापूर.

दूरध्वनी-(०२१८९) २३३००१

ईमेल-damu.kvkmohol@gmail.com

(४८५) हवामान अंदाजावर आधारित कृषि सल्ला समितीची साप्ताहिक बैठक दिनांक १८/०२/२०२५

मागील आठवड्यातील हवामान (दि १२.०२.२०२५ ते १८.०२.२०२५)							हवामान घटक	पुढील पाच दिवसांचा हवामान अंदाज (दि.१९.०२.२०२५ ते २३.०२.२०२५)				
१२	१३	१४	१५	१६	१७	१८	दिनांक	१९	२०	२१	२२	२३
०.०	०.०	--	०.०	०.०	०.०	--	पाऊस (मि. मी.)	०.०	०.०	०.०	०.०	०.०
३६.३	३७.३	--	३६.४	३७.८	३७.४	--	कमाल तापमान (अं. से.)	३७.०	३८.०	३७.०	३६.०	३६.०
२१.६	२०.०	--	--	१८.०	१८.६	--	किमान तापमान (अं. से.)	१९.०	१८.०	१९.०	२०.०	१९.०
निरभ्र आकाश	निरभ्र आकाश	--	निरभ्र आकाश	निरभ्र आकाश	निरभ्र आकाश	--	ढग स्थिति (आकाश)	निरभ्र आकाश	निरभ्र आकाश	निरभ्र आकाश	निरभ्र आकाश	निरभ्र आकाश
८४	७१	--	--	८१	६९	--	सकाळची सापेक्ष आद्रता (%)	७२	७०	६६	७०	७२
५१	४६	--	४१	३६	३८	--	दुपारची सापेक्ष आद्रता (%)	४३	४३	४३	४२	४३
०.०	५.६	--	३.७	३.७	१.९	--	वाऱ्याचा वेग (किमी / तास)	६.०	८.०	७.०	७.०	८.०

हवामान अंदाजावर आधारित कृषि सल्ला

पीक	अवस्था	कृषि विषयक सल्ला
हवामान सारांश		भारत हवामान खात्याच्या प्रादेशिक हवामान केंद्र, मुंबई यांचे कडून प्राप्त झालेल्या हवामान अंदाजानुसार सोलापूर जिल्ह्यामध्ये दिनांक १८ फेब्रुवारी ते २२ फेब्रुवारी, २०२५ दरम्यान आकाश मुख्याता निरभ्र राहिल. दिनांक १८ फेब्रुवारी ते २२ फेब्रुवारी, २०२५ दरम्यान हवामान कोरडे राहण्याची शक्यता आहे. कमाल तापमान ३६.० अंश सेल्सिअस ते ३८.० अंश सेल्सिअस पर्यंत तर किमान तापमान १८ अंश सेल्सिअस ते २० अंश सेल्सिअस पर्यंत राहण्याची शक्यता आहे. सकाळची सापेक्ष आद्रता ६६ ते ७२ % तर दुपारची सापेक्ष आद्रता ४२ ते ४३ % दरम्यान राहण्याची शक्यता आहे. वाऱ्याचा वेग ताशी ६.० ते ८.० किमी पर्यंत राहण्याची शक्यता आहे.
विस्तारित श्रेणी अंदाज (ईआरएफएस)		विस्तारित श्रेणी अंदाजानुसार (ईआरएफएस) मध्य महाराष्ट्र विभागात (धुळे, नंदुरबार, जळगाव, नाशिक, अहमदनगर, पुणे, सातारा, सांगली, सोलापूर, कोल्हापूर) दिनांक १६ फेब्रुवारी ते २२ फेब्रुवारी २०२५ दरम्यान पावसाचे प्रमाण सरासरी पेक्षा कमी राहण्याची शक्यता आहे. कमाल तापमान सरासरी राहण्याची शक्यता आहे. किमान तापमान सरासरी राहण्याची शक्यता आहे.
सामान्य सल्ला		<ul style="list-style-type: none"> ➤ पक्व झालेली पिके ज्वारी, हरभरा, करडई इत्यादींची काढणी करून घ्यावी. ➤ काढणी झालेल्या पिकांची मळणी करून सुरक्षीत ठिकाणी साठवणूक करावी ➤ शेतकरी बांधवांनी आपल्या पिकाचे कीड व रोगा संदर्भात नियमित सर्वेक्षण करून जर प्रादुर्भाव आर्थिक नुकसान पातळीच्या वर असल्यास योग्य त्या उपाययोजना कराव्यात. ➤ पिकावर कीटकनाशकाची, बुरशिनानाशकाची फवारणी करतांना योग्य ती खबरदारी व काळजी घ्यावी
संदेश		<ul style="list-style-type: none"> ➤ शेतकरी बांधवांनी आपल्या पिकाचे कीड व रोगासंदर्भात नियमित सर्वेक्षण करून जर प्रादुर्भाव आर्थिक नुकसान पातळीच्या वर असल्यास व वध योग्य त्या उपाययोजना कराव्यात.
पीक	पीक अवस्था	हवामान आधारित कृषि सल्ला
ऊस		पूर्व हंगामी ऊसाच्या लागणी नंतर १२ ते १६ आठवड्यांनी ७४ किलो युरिया या खताची मात्रा प्रती हेक्टर द्यावी. ऊसाचे पाचट व्यवस्थापन - ऊस तोडणी झाल्यानंतर ऊसाचे पाचट कुजविण्यासाठी पाचटावर प्रती हेक्टर ८० किलो युरिया व १०० किलो सिंगल सुपर फॉस्फेट व त्यानंतर १० किलो पाचट कुजविणारे जीवाणू

हवामान आधारित कृषि सल्ला
ग्रामीण कृषि मौसम सेवा, जिल्हा कृषि हवामान केंद्र,
कृषि विज्ञान केंद्र, मोहोळ, सोलापूर.

दूरध्वनी-(०२१८९) २३३००१

ईमेल-damu.kvkmohol@gmail.com

		टाकावे. फेब्रुवारी महिन्यामध्ये सरासरी बाष्पीभवनाचा वेग ५.४९ प्रति दिवस एवढा असतो ऊस पिकास दररोज ३.२७ लिटर पाण्याची आवश्यकता असते त्यासाठी ठिबक सिंचन संच (४ लिटरचा ड्रीपर) दररोज ४९ मिनिटे चालवावा
भुईमूग		पेरणीनंतर नांग्या आढळून आल्यास बी टोकून ते ताबडतोब भरावेत. १० ते १२ दिवसांच्या अंतराने २ ते ३ कोळपण्या कराव्यात व २ निंदण्या (खुरपण्या) द्याव्या.
गहू	दाणे भरण्याची अवस्था	पीक वाढीच्या ज्या महत्वाच्या अवस्था आहेत त्या वेळी पाणी देणे फायदेशीर ठरते. आवश्यकतेनुसार दाणे भरण्याची अवस्था (पेरणी नंतर ८० ते ८५ दिवस) असताना पिकास पाणी द्यावे.
रब्बी ज्वारी	पक्वता ते काढणी	रब्बी ज्वारीचे पिक काढणी अवस्थेत आलेले असल्यास त्याची काढणी व मळणी करावी. तसेच मळणी झालेले धान्य २ ते ३ वेळा चांगले उन्हात वाळवावेत. (धान्यातील ओलावा १० % पेक्षा कमी असावा) आणि त्यामध्ये १ ते २ % वाळलेला कडुलिंबाचा पाला मिसळून साठवणूक करावी
हरभरा	पक्वता ते काढणी	हरभरा पीक ११० ते १२० दिवसांमध्ये तयार होते. पीक ओलसर असताना काढणी करू नये. घाटे कडक वाळल्यानंतर मगच हरभऱ्याची काढणी करून मळणी करावी. यानंतर धान्यास ५-६ दिवस कडक ऊन द्यावे. हरभरा कोठीमध्ये साठवून ठेवावा. त्यामध्ये कडुलिंबाचा पाला (५ टक्के) घालावा. त्यामुळे साठवणीत कीड लागत नाही.
करडई	काढणी	रब्बी करडई पिकाची काढणी कंबाईन हार्वेस्टर द्वारा करून घ्यावी. करडईचे बियाणे पुढील हंगामात वापरावयाचे असल्यास पंख्याचा वेग ६०० ते ७०० आर. पी. एम. इतका ठेऊन धान्य स्वच्छ करून घ्यावेत व उन्हात वाळवून कोरड्या जागी साठवणूक करावी.
टरबूज/खरबूज		नाग अळीच्या नियंत्रणासाठी प्रोपेनोफोस २० मिली प्रती १० लिटर पाण्यात मिसळून फवारणी करावी. तसेच फळ माशीच्या नियंत्रणासाठी क्युलूर चे एकरी ५ सापळे लावावेत.
जनावरांचे व्यवस्थापन		उन्हाळी हंगामात जनावरांना हिरवा ओला चारा उपलब्ध व्हावा म्हणून पाणी उपलब्धतेनुसार ज्वारी किंवा बाजरी किंवा मका या चारा पिकांची लागवड करावी. शेळ्या करिता लिव्हर फ्लूक (चपटे कृमि) जंतांच्या नियंत्रणासाठी पशुवैद्यकाच्या सहहायाने जंतनाशक पाजावे. जनावरांना नेहमी स्वच्छ पाणी पिण्यास द्यावे. उसाचे वाढे जनावरांना जास्त प्रमाणात खाऊ घालू नये. खाऊ घालायचे असल्यास प्रती दिवस एका जनावरास केवळ ८ किलो वाढे आणि त्यासोबत सकस दवीदल वर्गातील हिरवा चारा, गरजेनुसार वाळलेला चारा व आंबावण तसेच २५ ते ३० ग्रॅम क्षार मिश्रण देणे अत्यंत गरजेचे आहे.

स्रोत :

१) हवामान पूर्वानुमान : प्रादेशिक हवामान पूर्वानुमान केंद्र, मुंबई.

२) मागील हवामान: विभागीय कृषि संशोधन केंद्र, सोलापूर.

ठिकाण : कृषि विज्ञान केंद्र, मोहोळ, सोलापूर.

दिनांक : १८ फेब्रुवारी, २०२५

स्वाक्षरीत

प्रमुख अन्वेषक ग्रामीण कृषि मौसम सेवा-जिल्हा कृषि हवामान केंद्र,
कृषि विज्ञान केंद्र, मोहोळ, सोलापूर.